

**Uredništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3,  
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

# NARODNI DNEVNIK

**Upravišstvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.  
Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:  
celoletno . . . K 25—  
polletno . . . K 12 50  
četrletno . . . K 6 80  
mesečno . . . K 2 10

**Za Nemčijo:**

celoletno . . . K 28—  
za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—  
Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (Inserate) se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.

Posamezna štev. stane 10 h.

Št. 167.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, 26. julija 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

## Politični odsevi.

(Češki agrarci o novicah glede razpusta državnega zbora. — Masaryk proti Šusteršiču. — Kako se razvije politična situacija na Hrvaškem? — Črna gora kraljevstvo. — »Slovenčev« boj proti iredentizmu.)

Konzervativni krakovski »Czas« je priobčil te dni novico, da utegne priti na jesen do razpusta drž. zbora, ako bi se Čehi in Nemci ne pogodili med seboj. Na to odgovarja nek vodilni češko-agrarni poslanec v »Venkovu«: Ta novica ima očitno namen prestrašiti one stranke, ki se boje novih volitev; teh groženj je poslala vlada in njej blizu stoječi krogi tekom zadnjih tednov že mnogo v dežel. Mi na srečo ne spadamo v tabor teh, ki se plaše pred novimi volitvami in na nas ne bode imela torej ta strašča politika nobenega vpliva. Baron Bienerth bi rad dobil Čehe za to, da bi se udali — to je jasno. Že zaradi delegacij, ki se snidejo na jesen k važnim posvetovanjem, se ne bode moglo hiteti z razpuščenjem državnega zbora. In potem ve tudi baron Bienerth, da bi nove volitve nikakor ne zboljšale njegovega položaja — nasprotno, neizmerno bi ga poslabšale. Po današnjem položaju bi zgubile ravno one stranke, ki podpirajo današnjo vlado, na svoji moči; razpust državnega zbora bi tedaj pomenil padec Bienerthove vlade. Res je sicer, da se Bienerth vedno dela, kakor da bi hotel vsak trenutek odložiti svojo čast in jo izročiti nasledniku; toda v resnici je pa stvar dokaj drugačna. Oni, ki ga dobro poznajo, vedo, da se je že tako uživel v ulogo vladajočega ministra, da bi silno nerad šel med penzioniste. Barona Bienertha bomo morali prisiliti k odstopu, sam tega ne bo storil. In ta mož bi se sedaj trudil za razpust državne zbornice, kar bi pomenilo njegov lastni padec? Ne verujem! Nisem veroval sploh nikdar — tudi pred zadnjo išlisko audijenco ne, na to, da bi se vlada sploh resno ukvarjala s potrebo novih volitev; mislim celo, da je Bienerth na odločilnih mestih vplival na to, da se parlament ne razpusti. Ako pa bi navzlic temu došlo do tega radikalnega razvozljanja situacije, pa bode imel Bienerth na njem najmanj zaslug — četudi se bode morebiti potrudil napraviti iz sile in potrebe čednost. Kakor piše »N. Fr. Presse«, se trudi sedaj Bienerth doseči, da bi se mu nemški veleposestniki na Češkem, od katerih je mnogo odvisno, kako se razvije položaj v češkem dež. zboru, na vpliv (grofa Thuna) ne odpadli in se postavili proti njegovi politiki. Naj se zgodi karkoli, mi češki agrarci ostanemo trdni in se ne damo od ničesar zastrašiti. — Ker v tem članku ni rečeno, kaj mislijo v slučaju, da do razpusta ne pride, storiti češki agrarci za rešitev situacije, moramo dostaviti, da misli češka agrarna stranka v jeseni nastopiti s trdno odločenim parlamentarnim programom, v katerem bode tudi na odličnem mestu točka o delazmožnosti češkega deželnege zbora.

H krepki in samozavestni izjavi »Venkova« stoji v čudovitem nasprotju sodba Masarykovega lista (revije) »Naše dobe«. Tam se pravi o političnem položaju sledeče: Sedaj ne gre za to, ali ima agrarno slovanska obstrukcija kakšen uspeh ali ne in vsak trezen opazovalec bo že sam uvidel, ali pomenja odgojenje parlamenta kak uspeh ali ne, in če, čegav da je. Tudi z vseučiliškim vprašanjem, ki je vendar igralo le postransko ulogo, se ne bomo dalje ukvarjali. Nas zanima bodočnost bolj ko preteklost. To vprašanje ima tudi na jeziku cela češka javnost, ki je doslej z občudovanja vredno potrpežljivostjo zasledovala nesigurno politiko »Slov. jednote« in opazovala popolno zgubo vpliva češke delegacije. Zdi se nam, da se mora delati začetkom jesenskega zasedanja na Dunaju češka politika. To, kar je Slov. jednota delala doslej, ni bila sploh nikaka politika, kamoli češka ali slovanska politika sploh. Češko politiko in taktiko čeških poslancev je določeval v zadnjih dveh letih vodja slovanskih klerikalcev in kakor imamo simpatije do skupnega dela, mislimo vendar, da izključni vpliv dr. Šusteršiča le škoduje češki politiki. Navzlic številnemu pojačanju z jugoslovanskimi glasovi, je vendar češki vpliv na Dunaju skoraj popolnoma zginil in češke interese je ta zveza potisnila v ozadje ali pa naravnost oškodovala. Vodstvo Šusteršičevo je češke stranke še bolj razdvojilo, kakor so že itak z doma — in na Dunaju je potrebno sedaj ravno nasprotno. Položaj je sedaj dovolj kompliciran in ni treba, da bi ga oteževale nezrele in negotove jugoslovanske zahteve. »Človeku je nekoliko težko umljivo, čemu imenuje profesor Masaryk naše želje po docenturah in reciprociteti »nezrele« in »negotove«. Po celi, zares pristno češki tendenci članka soditi, mož ne računa na simpatije ali antipatije Jugoslovancov kakor je istim povsem ravnodušno, kako sodi Masaryk o njihovih vseučiliških težnjah. Ne dvomimo pa, da se njegova tozadevna sodba ne bode dopadla tistim češkim politikom, ki so poleg Čehov na Dunaju tudi še Slovani in ki mislijo o naših težnjah in o okrepljenju Jugoslovancov politično in stvarno realnejše ko »realist« Masaryk. Kar se pa tiče napadov na dr. Šusteršiča, izvirajo menda povsem iz istega nagiba kakor znana stara židovska navada grešnih kozlov. Politike v »Slov. Jednoti« ni delal Šusteršič sam, delale so jo tudi tiste napredne češke frakcije, ki so najprej gledale na lasten profit in na lastno strankarsko juhico, potem še-le na skupnost. . . . Zato ni treba separatizma in razbitja »Slov. jednote«, nad katerim bi imeli največje veselje Nemci in vlada, ampak treba je revizije, poštene revizije skupnega dela in programa.

Po najnovejših vesteh se razmerje med srbohrvaško koalicijo in banom vendar še ni popolnoma razbilo. Iz Zagreba poroča včeraj korespondenčni biro, da je pisal ban dr. Tomašič predsedniku srbohrvaške koalicije Tuškani, da naj koalicija opusti

svojo zahtevo po odstopu Aranickega in tako prihrani narodu politične boje in zmešnjave — to tem bolj, ker je on sam (dr. Tomašič) varoval parlamentarne principije in po sporu s saborsko večino odstopil. Ban je nadalje naprosil Tuškana, naj sporoči to koalicijskemu klubu, katerega naj skliče h konferenci. (Tuškan je sklical to konferenco za jutri 27. t. m.) Če konferenca sprejme banov predlog, bode sledilo posvetovanje glede nadaljnjega dela. — Kakor vse kaže, bode ugriznila koalicija v kisló jabelko, ker vidi, da bi moralo priti do razpusta sabora, ako bi ne prišlo do sporazuma z banom, katerega želi cesar obdržati na banski stolici. In kaj bi bilo pri volitvah — to je navzlic vsemu optimizmu in samozavesti koalicije negotova reč. Če bo politika poniževanja in oportunitete okrepila koalicijo tudi notranje, to je se ve drugo vprašanje . . .

Proglšenje Črne gore za kraljevstvo nima na Črni gori sami mnogo prijateljev. Rimski dopisnik londonske »Morning Post«, kateri ima zveze z italijanskim dvorom, piše, da tega načrta ne zagovarja niti knez Nikola, niti kneginja Milena, niti Mirko, niti ital. kraljica Jelena, niti ministerski predsednik dr. Tomanovič in večina črnogorskega prebivalstva. Proti povišanju Črne gore v kraljevstvo govori 1.) da knezu Nikoli, ki je znan v celem slovanskem svetu pod tem imenom, ne more kraljeva krona dati večjega leska temveč le višje izdatke; 2.) da bi zaradi povzdignjenja nastala nesoglasja s Srbijo in 3.) da bi mislili Hercegovinci, da jih je knez Nikola na ljubo kraljevi kroni zapustil. Za povišanje Črne gore v kraljevstvo se zavzema zaradi svoje častiželjne nemške žene le prestolonaslednik Danilo; podpirata ga Nemčija in Avstrija, ki bi rada izpeljala novo železnico preko Črne gore v Albanijo, dočim so zapadno-evropejske države temu načrtu deloma ravnodušne, deloma sovražne.

Denuncijanstvo tiči slovanskim klerikalcem v krvi. Na Štajerskem denuncirajo duhovniki celo v izpostavljenih obmejnih krajih učiteljstvo pri štajerskem deželnem šolskem svetu; pomagajo jim razni klerikalni poslanci, ki mislijo, da se uloga umazanih denuncijantov najlepše strinja s častjo in nalogo ljudskega zastopnika. Mislimo, da vedo naši bralci, na koga merimo. Zadnji čas pa se odlikuje v denuncijanstvu ljubljanski »Slovenec«. Na eni strani denuncira slovanske naprednjake zaradi tega, ker so hodili nekateri ljubljanski pevci v Belgrad in jih je tam ljubeznjivo sprejel — slovanski vladar. Zname fraze dunajskih in graških šmokovskih listov niso »Slovencu« nikakor preslabe za ponatis. Kaj bi tudi drugega pričakovali od Žlindrov, Roškarjev, Štuhec, Peskov in kar je še enakih moralnih kvalit v slovanskem klerikalnem taboru. Poletje je sedaj in malo senzacionalnega gradiva; zato se je »Slovenec« vrgel z denuncijacijami poleg slovanskih na-

## LISTEK.

Vanda.

Novela.

Spisal Josip Premk.

Drugi dan sem se napotil k znanki Matildi, ki je stanovala v isti hiši kakor Vanda. Seznanil sem se z njo že pred leti po njenem bratu, ki je bil na gimnaziji moj sošolec in s časom se je to naše prijateljstvo tako ukoreninilo, da skoro ni minul dan, da bi se ne oglašil pri Koširjih, ako je že bil brat doma ali ne.

Gospod Košir je bil sodnik v pokoju in udovec. Popoldne je sedel v kavarni in prebiral časopise, pokadil svoji običajni dve viržinki, po kosilu je raztegnil svoje ude po kanapeju in potem je zopet odšel in se ni vrnil do večera.

Tako sem vedel natanko, kdaj dobim gospodično Matildo Koširjevo samo.

Prišel sem okrog desete ure, nekako raztresen, sam s seboj nezadovoljen in ko sem pomislil pred vratmi po kakem opravku sem pravzaprav prišel, nisem vedel odgovoriti . . .

»Oh, ravno prav, da ste prišli, gospod Lokar,« je vzkliknila Matilda, ko sem vstopil in pomolila drobno pismo. »Glejte, brat mi je pisal z Prage, da pride nekoliko prej, ker je nekam bolehen in prosi me, naj mu sporočim, kaj je z vami. Pravi, da ste ga popolnoma pozabili; dva meseca že ni dobil od Vas nikaškega glasu in sedaj ne ve, ali ste še v Ljubljani ali

kod drugod, ali ste sploh še živi in kako, da molčite kakor grob. Pismo je namenjeno bolj vam nego meni in gotovo ga mnogo bolj razveseli, če mu odpišete vi sami! Ali boste? No, dobro pozdravite ga tudi v mojem in papanovem imenu!»

Nato je spravila pismo v malo zelenkasto šatuljo in mi namignila naj sedem.

»Sedaj pa, gospod Lokar,« je dejala smehljaje in sedla meni nasproti v nizek fotelj — »oprostite moji indiskretnosti, da se brigam za vaše čisto zasebne stvari — ali ker ste mi poverili kot stari prijateljci pri tej stvari takoj v početku majhno ulogo, si domišljam, da imam k temu nekoliko več pravice kakor kdo drugi: kako je bilo včeraj na sestanku?»

To vprašanje je prišlo prehitro in nisem vedel, kako bi pričel, da ji povem jasno in razločno, kaka zagonetka mi je Vanda. Skomignil sem z rameni in se zagledal skozi okno, a ženske so v takih slučajih dobre poznavalke in tudi Matilda je vganila takoj, da nisem povsem zadovoljen!

»No, povejte mi vendar,« je silila vame s pravo žensko radovednostjo — »kako je bilo. Prišla je, to vem: sama mi je dejala, da pojde, a danes še nisem govorila z njo in ne vem ničesar . . . O, ta Vanda!»

»Gospodična,« sem jo prekinil — »vi jo poznate bolj nego jaz, ki sem govoril z njo včeraj prvič; povejte mi, ali je napram vsakemu taka? . . .«

»Kakšna?« je vprašala in me pogledala nekako začudeno.

»Meni se zdi, da ona ne pozna nikake resnosti — vse ji je samo šala!»

»Oh, tako je ne smete soditi — ako hočete, da se ji ne zamerite. Vesela je, seveda, zakaj pa bi ne bila,

prosim vas. Mlada je in lepa in skrbi nima nikakih. Prišla je po zimi v Ljubljano, samo, da se nekoliko razvedri, čez par mesecev — kakor mi je pravila — pa se zopet povrne domov na Gorenjsko, kjer ima oče veleposestvo in grajščino. Edina hči je, enega brata ima pač, a ta je poročnik v Gradcu in pride domov le redko. Njena mati je Poljakinja, tam nekje od Tarnopola, a oče je po rodu Nemec, saj priča že ime Schöner in plemenitaš, kakor veste—«

»Kaj!« sem vzkliknil in težko mi je postalo v prsih. Tisti hip sem se šele spomnil, da sem se ji v svoji zadregi in raztresenosti pozabil prejšnji večer celo predstaviti.

—Moj Bog, kaj si neki misli od mene, ona — plemkinja od takega neotesanca, no, in potem se čudim, ako se je smejala!

Tisti trenutek bi bil najraje ostavil tudi Matildo in se skril pred vsemi, a ostal sem vendar.

»Zakaj mi niste tega povedali takoj, ko sem vas poprosil, da ji oddaste tisto pisemce. Pomislite, kako sem se osramotil! Ona, bogata, lepa plemkinja, a jaz —«

Vstal sem in sem pograbil klobuk, ker pred očmi se mi je delalo črno same sramote, a Matilda me je zadržala.

»Ne prenažite se vendar,« me je skušala pomiriti. »Kaj zato, ako je med njo in vami tudi kaka razlika, saj očeta ni tukaj in njej ste vi — simpatični.«

»Ne norčujte se še vi, gospodična Matilda,« sem jo poprosil, a njen obraz je bil resen in besede mirne, skoro premišljene.

»Ne norčujem se, ampak resnico govorim,« je zatrdila. »Ugajate ji in zato je sinoči tudi prišla. In

prednjakov tudi na Lahe. Vsak dan skoro čitamo v »Slovencu« članek o laških veleizdajnikih; o tonu teh člankov raje molčimo, v interesu vsega slovenskega časopisja namreč. **Prav nič se pa ne ženiramo, ostro obsoditi takega denuncijantstva**, prvič, ker nimamo nobenega, prav nobenega povoda vcepljati Italjanom mesto dunajske vlade avstrijski patrijotizem, drugič pa, ker je nečastno in višokega cilja nevredno, da bi se z denuncijacijami borili za dosego svojega vseučilišča. Za to so in naj bodo merodajni drugi vzroki. Tako nizkotno denuncijantstvo je že za dosego kakega političnega cilja grdo in obsojano vredno, tembolj pa še za dosego kulturnih ciljev. Konečno tudi niso glavni naši sovražniki v vseučiliški zadevi Italjani, temveč Nemci. Ako je že »Slovenec« na tem, bi morda našel pri Nemcih še krepkejša dokaza za veleizdajništvo ko pri Italjanih. Ali pa so tu merodajni tisočaki od Kranjske šparkase? Italjanom bi svetovali, naj se tudi oni lotijo istega sredstva; Anton Bonaventura in Šusteršič že vesta, da se tudi lire dajo prav dobro zmenjati v avstrijske krone in uporabiti v — dobrodelne namene ...

## Celjski sokolski zlet 1. 1910.

Že leto dni stoji celjski »Sokolski dom«; kot nekaka predstraža napram nemškemu in nemškutarskemu Celju se vpenja na enem najlepših prostorov, ob glavni cesti, ta na zunaj skromna stavba proti nebu! Kakor pa je na zunaj »Sokolski dom« naš priprost, tako je v notranjosti okusno in praktično opremljen. Izven mestnega teritorija stoji naš dom — magistrat nam ne more glede slavnosti delati nobenih težkoč. Za naše slovensko predmestje, za slovenske Gaberje je celjski »Sokolski dom« neizmerne važnosti. Prirejajo se po zimi v njem gledališke predstave za priprosto ljudstvo, vršila se bodo ljudska predavanja, kar nam letos še, žal, ni bilo mogoče storiti, osnovana je »Ljudska knjižnica«, ki jo ima v oskrbi »Klub slov. napr. akademikov.« »Sokol« pa zbira nadalje pod okrilje svoje vrste navdušenih mladih mož, katerih število se je v novem domu znatno pomnožilo. »Sokol« nam varuje pod okriljem svojim mlad naraščaj, ki pohaja večinoma iz delavskih slojev, goji nam pa tudi žensko telovadbo, katere pomen se ne da dosti preceniti. V »Sokolskem domu« imamo narodno gostilno, ki je bila za naše predmestje prepotrebna. Lahko toraj rečemo, da je bil naš »Sokolski dom« v Gaberjih tik Celja velikanskega pomena, kajti nikdar ne smemo upati na zmago v nemškutarskem Celju, ako nam ni okolica, oni obroč okrog mesta, narodno organiziran. — Dne 14. avgusta nas bodo posetili bratje iz vseh slovenskih pokrajin. Tudi mili nam bratje iz kraljevine Hrvatske in zastopniki češkega »Sokola« nas bodo počastili. Slavnost sama bude za nas Celjane velikanskega pomena, katerega pojmujejo samo mi Celjani. Radi tega naj bude tudi udeležba taka, kot si je mi želimo. Kdor čuti z nami, kdor pojmuje pomen slavnosti, ki naj bi bila dostojna in častna manifestacija celega Slovenstva, ta pride. Sprejeli vas bomo, dragi bratje in sestre z odprtimi rokami in veselili se bomo, da vas vidimo v sredini naši. Situacija našega naroda, posebno nas Štajercev, je ogrožena, saj se moramo bojevati proti najhujšemu in najofenzivnejšemu sovražniku celega Slovanstva. Danes lahko rečemo, da si je začel naš narod v gospodarskem oziru staviti novo stavbo, da se moči naše zbirajo in da nima sovražnik naš, kateremu smo tlačanili skozi stoletja, več tiste moči in onega samozvestnega pogleda v bodočnost. Posebno mi Štajerci znamo, kaj da je boj za narodno osamosvojitve in kot sokoli spoznavamo, kaj da pomeni boj za svobodo. Sokolski zlet naš bode zapustil v srcih našega ljudstva najlepši spomin, dal pa bode tudi omahljivcem veselje do novega boja.

## Štajerske novice.

**Postopanje celjskega državnega pravdnštva v slučaju Pesko-Cokan.** Celjsko državno pravdnštvo nam je poslalo v znani uradni slovenščini uradni popravek, katerega smo lojalno priobčili in v katerem se pravi, da je umrl Cokan vsled »omrtvice srca«, povzročen vsled »izcedka na prsnici«. Nočemo se spuščati v tek kazenske obravnave, vprašamo samo pobožnega dr. Bračiča, ali je tudi on mnenja, da bi Cokan umrl baš dva dni po žalski Ciril-Metodovi slavnosti, ako bi tudi ne dobil od Peska šestih ran, katere so po izjavi državn. pravdnštva le vreznine?

**Ponesrečeni nemškutarski shod v Sp. Hudinji.** Ambrožiča zasleduje pri rovarjenju v celjski okolici grda smola. Ker si s svojimi njega zares vrednimi spremljevalci in agitatorji ni upal imeti v Levcu v napovedanem lokalu shoda, se je spravil včeraj k Lovraču v Sp. Hudinjo. Bila sta z njim Beneš in zloglasni pouličnjak Bechine. Že od 4. ure popoldne so ti celjski »Nemci« zapajali pri Lovraču 4 ali 5 kmetov; ko pa je imelo priti do shoda, so došli Slovenci — in korajžni Ambrožič jo je s svojimi gardisti korajžno odkuril. Zakaj pa ni govoril? Bili bi ga tako radi slišali, kako bi — slovenski govoril in kako bi hvalil zavoženo celjsko gospodarstvo. Da veliki Ambrožič tako klaverno zapusti bojno polje — kdo bi si to mislil? Beneša je lomila na posmehljive klice slovenskih mož taka jeza, da jim je grozil s celjsko policijo, ko pridejo v mesto ... Ambrožiču je nekdo rekel z ozirom na visoko število njegovih semestrov, da je »kvadrat-doktor«, kar je vzbudilo viharo veselost ... Ko so renegatje odhajali, so doneli za njimi »Hej Slovenci ...« V mestu ima korajžna naša nemškutarska svojat, v okolici pa se boje še celo vsake nedolžne kritike na shodih. Slovenski okoličani — tako je prav! Nemškutarjem pokažite povsod vrata!

**v Iz Murščaka.** Ljubljanski »Slovenec« je priobčil nedavno tega obširno poročilo, da so zaprili radi hudodelstev tatvine, goljufige itd. 21 letnega Janeza Stubea iz Murščaka pri Kapel. Gospodje pri »Slovencu« so se prenačljili in menda niso vedeli na prvi hip, da je bil ta fant glavni in najveljavnejši zaupnik Koroščeve stranke za Mursko polje oziroma za gornjeradgonski in ljutomerski okraj, ker drugače bi gotovo ne prinesli o njem niti besedice. Tega fanta sta si pripravila Korošec in Pušenjak čisto po svoje. Že pri državnozborni volitvi leta 1907 je agitiral strastno za Roškarja in bil, kakor se je nam hvalil, od Koroščeve stranke za to — plačan. Pri lanskih deželnozborskih volitvah je veljal za »najuglednejšega in najvplivnejšega pristaša Kmečke zveze« in kot tak je hodil na Koroščeve zaupne shode postavljat kandidatur in sklepat kompromisov. — Lista »Slov. Gospodar« in »Straža« sta mu bila odprta na stežaj, da je lahko poljubno blatil njemu neljube osebe, zlasti takratnega deželnozborskega neodvisnega kandidata g. Zemljiča. Tega Stubea je v »Slogi« takrat gosp. Zemljič javno imenoval »fantiča nezdravih možganov«. V začetku l. 1909 je hotel s pomočjo »nadrevizorja« Pušenjaka ustanoviti pri Kapeli klerikalno posojilnico, a pametni kapelski kmetje njima seve niso šli na limanice vedoč da kozlov pač ne bodo postavljali za vrtarje. Pri Kapeli je ustanovil Stubea s pomočjo mladeniča Žebota krščansko mladeniško zvezo in je bil oziroma je še sedaj njen načelnik. Dični orjak Roškar si ga je na svojem shodu pri Kapeli lansko leto ime oval kot »najvplivnejšega moža«

svojim zapisnikarjem. V kapelsko bralno društvo se je vsilil za knjižničarja in kot tak zapravil vse boljše knjige. Domačini ki so ga poznali dobro in so se ogibali njega in stranke, za katero je delal. Lepa družba to! Korošec, Roškar, Stubea, Pesko itd. sami čisti značaji »lepe« zveze! Gliha vkup štrihali!!! — ček.

**Iz St. Jurja ob J. ž.** (Sokolska veselica.) Lokarje je prijazna vas ob okrajni cesti proti naprednim Dramljam, kakih 10 minut od šentjurskega trga in četrt ure od kolodvora. Prebivalci so vsi — razen zelo majhne izjeme trdni naprednjaki in prijatelji sokolov. Na majhnem gričku stoji ob cesti ponosna kmečka poslopja. Lepa bela hiša, obdana z mehko zelena trato pa je prijetna gostilna znane, vrle obitelji Mastnak-Zajčeve. To vabeče zavetje so si izbrali mladi šentjurski sokoli za svoj prvi samostojni, javni nastop v nedeljo 31. julija. Semkaj pridite tudi vi, dragi prijatelji in znanci, od blizu in daleč, da se skupno radujemo ter v bratski slogi in ljubezni nasrkamo čile in vznesene sokolske ideje. Tako se navdušujemo in krepimo svoje sile v boju za mili rod in našo lepo domovino. Vse, kar misli in si upa nastopati odkrito in slovensko, naj se zbere 31. t. m. v bližnjih Lokarjih! Na zdar!

**Petnajstletnica pevskega in tamburaškega društva »Zvon« v Trbovljah.** V nedeljo, dne 24. julija je praznovalo pevsko in tamburaško društvo »Zvon« v Trbovljah petnajstletnico svojega obstanka. Lepo število let, ako pomislimo na vse težkoče, na vse hude boje, ki jih je društvo moralo dobojevati v tej dobi. Pevsko društvo »Zvon« ni samo gojilo pesmi, nastopalo je tudi kot prvi borbitelj za narodno idejo v Trbovljah. Nekaj minut po napovedanem času se je začela polniti Fortejeva dvorana na Vodah z občinstvom. V sredi med pevci iz Trbovelj in Zagorja zbranimi na odru, je imel gosp. Kuhar slavnostni govor. Poda v kratkih potezah zgodovino in razvoj društva »Zvon«. Našteval je, s kakimi težkočami se je imelo društvo boriti, vendar so se pa, vedno pravočasno našli možje, ki so društvo rešili propada in mu z vztrajnim delom zagotovili obstanek in razvoj. Nato je zaorila slavnostna pesem iz krepkih grtiboveljskih in zagorskih pevcev. Besedilo je zložil Josip Velkavrh, uglasbil pa jo je nekdanji zagorski učitelj, Emil Adamič v Trstu. Ni ravno lahka skladba, vendar pa so jo pevci zapeli dovršeno lepo. Občinstvo jih je odlikovalo z burnim aplavzom. »Glasbeno društvo« iz Zagorja je zapelo »Naza!« v planinski raj tako ubrano, da se je morala pesem ponavljati. Trboveljski pevci so zapeli »Dneva nam pripelji zar«, pevsko društvo »Kum« iz Rače pri Zidanem mostu pa »Mladosti ni«. Nato je nastopil g. Počivavšek kot solist. Zapel je krasno otožno pesem »Na tujih tleh«. Trboveljski in zagorski pevci so skupno izvajali pesem »Hercegovsko«. Na splošno zahtevanje so jo morali ponoviti. Kot zadnjo točko pa so vsi pevci skupno zapeli himno »Slovenec in Hrvat«, ki je povzročila med občinstvom izredno navdušenje. Pevsko društvo »Zvon« je dostojno proslavilo svoj jubilej, kakor se spodobi, s pesmijo. Naj se tudi v bodoče tako lepo razvija, kakor doslej, in naj čuva s slovensko pesmijo Trbovlje pred nevarnostjo potujčenja.

**Iz Vitanja.** V nedeljo je bilo pri podružnici sv. Marjete na Lošpergu opravilo. Seveda se je zopet streljalo. Pri tem je dobil Jernej Klinčar iz vit. trga cel strel v lice, da bo menda desno oko zgubljeno. Tudi na obeh rokah ima rane. Spravili so ga v celjsko bolnišnico. — Tudi tukaj so neznani tatovi vdrli minuli teden, klet gostilničarja Likela na Lošpergu. Spili in odnesli so precej vina ter eden cel sod črnine spustili. Pri Slaperniku na Paki so pa bili pregnani.

zanima se za vas bolj kot sem mislila. Vse natanko me je izpraševala in to gotovo ne brez vzroka. Gospod Lokar, niste se obrnili na napačno stran. Nekaj lepih ur lahko doživite v tej pomladi, ker s poletjem odide gotovo na Gorenjsko.

Zadnje njene besede so me naravnost razžalile in čutil sem, kako mi sili kri v obraz.

»Gospodična Matilda, kako si vendar drznete govoriti tako ... Ali mislite, da sem vzljubil Vando samo za trenotek, za en večer ali za eno pomlad morda —«

A še predno sem končal, je udarila v glasen smeh, ki se je zelo neprijetno razširil po tihi, prostorni sobi.

»Kaj? Ali mislite morda že kar na poroko!« je vzkliknila še med smehom glasno in začudeno, a meni je bilo šale dovolj in odšel sem brez pozdrava.

Toda komaj sem zaprl vrata za seboj, sem se pokesal, a bilo je preprožno. — Kaj si bo mislila o tolikem neolikancu in Vandi gotovo tudi pove? Pa saj je itak vse izgubljeno, obe se norčujeta in če nikoli več ne prestopim praga te hiše, je gotovo najpametneje. —

Tako sem mislil grede po stopnicah, a na ulici sem postal in sem pomislil kam.

Solnčen dan je bil in delati se mi ni hotelo — kako neki, ko bi bile misli vse drugod in napolit sem se po ulici nizzol — bodi že kamorkoli, samo, da srečam koga in v pogovoru saj za nekaj časa pozabim na vse, kar sem doživel v tem kratkem času.

Gledal sem po ulici daleč naprej in tisti hip se mi je zazdelo, da se sveti tam v daljavi Vandin širokokrajni slamnik.

Zagorelo mi je po vsem telesu in noge so mi postale nekako okorne in težke kot v nekem strahu, ki me je obšel nenadoma in nisem vedel zakaj ... Da, to je bil Vandin slamnik, a po obleki bi je ne spoznal, vsa je bila v temnem.

Pospešil sem korake, da jo dohitim, a na veliko presenečenje sem zagledal, da jo spremlja nek častnik, ki se je zdajpazdaj nagnil čisto k njej, kot v bogve kako skrivnostnem pogovoru ...

Zahotelo se mi je, da bi bil pri njem z enim samim skokom in ga izplačal sredi ulice, a kakor hitro se mi je ta misel porodila, tako je tudi izginila in zavedal sem se samo trpke resnice, da me Vanda vara.

Saj sem videl na lastne oči, kako se je ozirala vanj, kako koketno je stopala ob njegovi strani in to mi je bilo dovolj.

Zavil sem v stransko ulico v prvo beznico in ostal notri do trde noči.

Drugi dan mi je šumelo po glavi od preobilne pijače in ostal sem v postelji skoro do poldneva.

Po kosilu pa sem sedel k mizi, vzel pismo in pero in napisal na kuvert natanko njen naslov, kot da sem mislil že celo dopoldne na to. A bilo je ravno nasprotno. Zaklel sem se, da se izpametujem, da hočem ravnati trezno in premišljeno, kot se štirindvajset let staremu človeku spodobi. Pa kot da mi je pero prirastlo k roki — ga nisem mogel odložiti.

Saj je bil morda tisti častnik samó njen znanec, morda celo sorodnik, kdo ve in slišal tudi nisem, kaj sta govorila — saj je bilo lahko vse pošteno — čisto vsakdanje stvari — in zaradi tega naj se vznemirjam? — Mar naj ne govori z nikomur več, ako občeje z menoj? In kako — saj ji nisem tega niti rekel,

kako naj ve za mojo grozno ljubosumnost?

In naposled sem vendar odložil pero, gledal žalostno na pismo in nisem vedel kaj bi storil. Ali naj ji pišem, da sem iz jeze prepil ves božji dan, da jadicujem doma in hodim iz kota v kot v večnemu strahu, da sem prevaran? Ali naj jo prosim, da mi pove odkritosrčno, če me res ne ljubi, če me samo vara in hoče z menoj zabave le za kratek čas, dokler je v Ljubljani? Ako misli tako naj na jutrnji sestane nikar ne pride, da sem na jasnem.

In že sem napravil par vrstic, pa mi je pero zastalo nenadoma; saj vendar nimam nikakega pravega povoda, da ji pišem tako in naposled jo pismo razžali, kar bi ne hotel storiti za nič na svetu.

In pisal nisem niti tako niti tako, niti tisto popoldne niti drugi dan — kako neki, ko sem se venomer oziral na uro, če že skoro ne pride zaželjeni večerni čas.

Na zapadu so se širili in kopičili temni oblaki in se dvigali vedno više in više, kot da se še šušje v kratkem velika ploha.

Plaho sem se oziral okrog in kot da je zaslutila pretečo nevihto tudi ona, je prišla še pred določeno uro.

Ko sem jo zagledal hiteti proti meni s tistim saldskim nasmehom na lepih ustnicah, sem se kesal vsake misli, s katero sem jo žalil tiste tri dni.

»Ali vidite, kako se oblači«, me je opozorila in pokazala z drobno belo roko na oblačno večerno nebo, ki je res pretilo v grdi temini. »Nocoj naju bo prepodilo«, je dodala veselo in stopala naglo ob meni nizzol pa aleji.

»Gospodična Vanda, oprostite — kdo je bil tisti

**Sokolski zlet v Celje 1910.** Jutri zvečer se vrši seja, veselničnega odseka v celjski Čitalnici; vabimo k njej osobito vse ženske članice. — Vse celjske sokole pozivamo, naj se udeležujejo prav pridno in vsi redovnih vaj, katere se vrše vsak petek ob pol 9. uri v „Sokolskem domu“.

**Iz Dola pri Hrastniku.** Odkar se je postavila naše gasilno društvo na odločno narodno stališče, se vedno zaletava par bližnjih nemčurčkov v njega in njegove člane, kateri so sami zavedni sinovi matere Slovenije. Nismo se ozirali na prve dopise, ki so se valjali po umazanem „Štajercu“, ker istim se itak vsak trezno misleči človek smeji, pač pa odločno zavračamo zadnje napade, v kolikor se tičejo narodnega načelnika hrastniške požarne brambe gospoda A. Podmenika in načelnika, dolske požarne brambe g. F. Laznika. Kar se tiče dopisa lažnjivega dopisuna „Štajerčevega“ katerega itak vsak ljudskošolski učenec nadkri-ljuje v izobraženosti, omenjamo sledeče: Ni res, da bi bil g. Podmenik pozdravljaj „glažarce“, ampak dotična štajercijanska butica nima niti oljke najpriprostejšega človeka, da ne ve, da je g. načelnik le svojo dolžnost storil, ker je odzdravljaj. Izmišljene so tudi besede dopisunove o govorih zgoraj navedenih gospodov. Med drugim se čita tudi te-le: „Ta ubogi hauptman je dobil eno dolgo sabljo od nekega dragonerja, ki je leta 1848 pri nacionalgardi služil. Kar neki žendar to vidi in glej, kakšna sramota, sabljo je moral oddati! Prosimo slav. c. kr. orožništvo naj nemudoma pošlje uredništvu „Štajerca“ uradni popravek, da s tem zadobi g. načelnik Laznik in gasilno društvo Dol. zadoščenje, in upamo, da si v prihodnje prepove c. kr. orožništvo zlorabljati svojo tako resno institucijo!! — Drugih laži ne bomo omenjali, povemo pa samo lažnjivemu dopisunu in njegovim sotovarišem, kakor tudi vsemu slovenskemu občinstvu, da je bil tudi gmotni uspeh slavnosti nad vse pričakovanje zadovoljiv.

**Središkega lova** ni izdražbal g. Polanec v imenu kake lovske družbe, temveč za se. Toliko resnici na ljubo popravljamo.

**Od Sv. Bolfenka pri Središču.** Pododbor „Zveze slovenske napredne mladine“ priredi v nedeljo, dne 31. julija veselico s srečolovom in šaljivo pošto. Pristrčno vabimo vse naše somišljenike, naj se udeležijo te naše prve, samostojno prirejene veselice. Ker je nekaj dobička namenjeno ubogi šolski mladini, pričakujemo, da se odzovejo vabilu vsi, ki so prijatelji mladine.

**v Iz Vurberga.** Veselica C.-M. društva se je izborno obnesla, čisti dobiček je lep, približno K 60, ki se izroči glavnemu vodstvu. Slavnosten govor g. Avg. Požegarja je bil izvrsten; naredil je na vse poslušalce viden utis. Tako je prav, le složno vsi stanovi delujmo!

**v Dramatično društvo v Mariboru** priredi v četrtek, dne 28. julija t. l. zvečer v Narodnem domu oohodnico odhajajočemu g. Poču. G. Poč pridobil si je z svojim nemurnim delovanjem za razvoj in napredek tega društva kakor tudi drugih narodnih društev obilo zaslug. Pozivljemo slavno

častnik, ki vas je spremljal včeraj dopoldne po mestu?« sem jo vprašal in ji gledal v obraz, če zapazim na njem kako zadrego.

Pogledala me je malce začudeno in odvrnila: »Vi ste me videli? Kje pa vendar, saj vas nisem nikjer opazila? To je bil nek tovariš mojega brata, ki je pridelen v Ljubljano. Ali zakaj me vprašate?«

»Ker — ker —« hotel sem ji povedati renico, a v strahu, da je ne razžalim, sem izgovoril neumno laž: — »ker se mi zdi tako nekako znan.« Naposled pa sem se vendar ojunčil in dostavil bolj tiho: »Mislil sem, da ste vi tako — kaj bolj — ožja —«

»Hočete reči, me je prekinila naglo — »da ste bili ljubosumni! Oh, kakšni ste možki!«

»Nisem mislil tako, gospodična,« sem se hotel opravičevati, a Vanda mi je zapretila s kazalcem in me pogledala tako ljubeznivo, da nisem mogel izreči dalje nikake besede.

»O vi,« je dejala in se mi zopet nasmehnila — »kakor sem slišala, ste res pravi čudak. Gospodična Matilda mi je pravila da ste predvčerajšnjim odbežali od nje kar napol blazni in zaradi ene same malenkostne besede!«

»Gospodična Vanda, to vendar ni malenkost, ako sramoti človek komu najsvetejša čustva, kakor je storila gospodična Matilda?«

Nekaj časa je molčala, nato pa me je prašala polglasno, kot da se boji, da bi je kdo ne čul.

»In kaj mislite, kak utis je napravilo name vaše vedenje napram gospodični Matildi?«

Bolj hip nisem vedel, kaj bi odgovoril, nato pa sem se umiril, kot sem mislil, da najbolje pogodim:

»Smejali ste se mi pač, kakor gospodična Matilda in kakor je vaša navada, ako vam povem kaj resnega ...«

občinstvo, da se udeleži polnoštevilno te odhodnice, pri kateri sodeluje tudi orkester Glasbenega društva v Mariboru.

»**Murski Sokol**« priredi v nedeljo, dne 7. avgusta 1910 popoldne v Seršenovem logu javno telovadbo in veliko ljudsko slavnost z najraznovrstnejšim vspešdom, na kar že sedaj sl. občinstvo in narodna društva opozarjamo. Natančen vspešdom priobčimo. Na zdar!

**Požar.** V četrtek je pogorela Janežičeva viničarija v občini Brebrovnik, v nedeljo pa, ko je ljudstvo šlo od božje službe pri Sv. Miklavžu, je tresčilo v viničarijo Kuštrovino v Kajžaru.

**Iz Središča.** (Najnovejša dirka.) Pred kratkim so priredili naši kolesarji dirko do bližnjega Nedeljišča v Medimurju in nazaj, ter želi občno priznanje. To je vzpodbudila našo šolsko mladež, ki se je v tekmo vanju z obroči tudi poskusila. Na rokah so imeli tekmovalci številke, na prsih kokarde v narodnih barvah, seve vse iz papirja. Na odvozu je bil lepo spleten venec čez pot, na katerem je visel napis »Odhod kolesarjev«. Vsakih pet minut je oddiral eden tekmovalcev. Prvi je dobil za darilo lepo piščalko in častni trak priznanja. Po razdelitvi daril so si privoščili skupno nekaj pokalic središkega izdelka. Pohvaliti moramo vrla učenca Bedo in Herga, katera sta priredila svojim tovarišem tako lepo zabavo.

## Druge slov. dežele.

**Arnošt Windischer,** eden tistih, ki so kot žrtve septemberskih dogodkov v Ljubljani prese-delili cele mesce po ječah, je bil včeraj izpuščen.

**Uboj v Pulju.** V kamenolomu vojne mornarice „Valdefigo“ poleg Pulja je zaposlenih mnogo težakov največ Hrvatov iz Like in Bosne. Med vsem tem delavstvom je vladala velika nezadovoljnost proti nekemu delovodju kamenoloma, ker je baje z delavci jako sirovo in prestogo ravnal. V soboto so prišli nekateri delavci z dotičnikom ponovno v prepir in so ga s poleni in kamenjem ubili.

**O silni nevihti** poročajo dne 24. t. m. iz Bovca na Primorskem. Burja je strašno razsajala in toča pobila.

**Istrsko hrvaško učiteljstvo** je imelo 20. t. m. v Trstu občni zbor svojega stanovskega društva ob lepi udeležbi krog 100 hrvaških učiteljev in učiteljic. Z ozirom na razne poskuse duhovščine spraviti učiteljstvo pod kopito klerikalizma, so zborovalci izjavili soglasno, da se učiteljstvo Istre ne veže ne na levo ne na desno, pač pa da ostane zvesto svojemu dozdajnemu programu: delati na skupno korist zatiranega naroda in učiteljskega stanu.

**Klerikalna kupčija z Nemci na Kranjskem.** „Kranjska šparkasa“ je dala za klerikalno Marjanišče v Ljubljani 20.000 K podpore, obenem pa dovolila za isti zavod kredita 140.000 K pod pogojem, da slov. klerikalni listi ščitijo „Kranjsko šparkaso“ „pred napadi“ liberalcev. V včerajšnjem „Slovenca“ se očitno opazi, da so se klerikalci popolnoma vdinjali kranjski nemškutariji.

**Preganjanje in zapostavljanje slovenskega učiteljstva na Koroškem.** Letos je izšlo iz celovških učiteljšč pet učiteljic, ki so vse maturirale z odliko in trije učitelji. Deželni šolski svet je že dvakrat imenoval nove moči, a Slovenec je

Dasi je dan sicer že zamiral in so se sence v aleji večale in gostile, sem opazil vendar natanko, da je podplula njeno lice lahna rdečica.

»Gospod Lokar, vi ste včasih res brezobzirni! Napačne misli imate o meni in k temu vam gotovo nisem dala povoda jaz. Smejem se rada, seveda, tega mi vendar ne zamerite — no, pustiva to, saj vem, da niste mnogo premislili, ko ste izrekli. Ampak, da vas uverim o resnici mojih besed, vedite, da se tiste-mu vašemu početju, ki se je zdelo gospodični Matildi smešno, nisem smejala. Nasprotno, prav prikupil ste se mi — ali ne verjamete?«

Kako prijetno je človeku ob pohvali obožavane-ga in toli ljubljene bitja sem spoznal tisti trenotek, ko bi bil najraje razprostrl roki in jo privil na svoje prsi.

Toda ostal sem ob njej tiho in iskal samo njene desnice, ki mi jo je spretno umaknila.

»Torej me ne sovražite, gospodična Vanda?«

»Čemu? Saj mi niste ničesar storili in za slikar-je se jaz že od nekdaj zanimam.«

To zopet ni bilo izrečeno po moji volji, a dalje govoriti v tem tonu nisem mogel, ker debele kaplje so jele padati na naju, ki nobeden ni imel dežnika.

»Gospodična, vi ste oblečeni tako lahno, takoj boste premočeni in še prehladite se lahko — ali vam smem ponuditi svojo pelerino, saj tu nobeden ne vidi!«

»Oh, saj res«, je prikimala — »pa če tudi, saj po noči se ne pozna in kdo pa gleda v dežju vse tako natanko. Sedaj pa boste mokri vi. Vrniva se, vidite, da je vse nebo prepreženo z oblaki in v kratkem bo pričelo liti!«

— dalje prihajajo.

nastavljen le 1, dočim učiteljica še nobena nima službe. Na šole v slovenskih krajih so zopet ime-novali Nemce, s Slovenci pa čakajo, da jih poš-ljejo v nemška gorovja — suplirat. Vsi lanski abiturijenti so nastavljeni po nemških krajih, dva pa sploh še do danes nimata službe. Tu pokaži slovensko šolsko društvo s svojim dr. Brejcem in Grafenauerjem vpliv in moč. Kaj nam pomagajo papirnate razsodbe, ako pa bodo kmalu vsi slo-venski učitelji na Nemškem, na slovenskih šolah pa ljudje, ki jih pošiljajo med nas, da se uče slovensko od — otrok v šoli.

**K zadnjim vremenskim katastrofam.** Iz vseh krajev, zadnji čas posebno iz Gor. Italije, prihajajo poročila o velikih neurjih in naravnost vremenskih katastrofah. Kakor vse kaže, takih poročil ne bo še konca, kajti začetek avgusta stoji zopet v znamenju kritičnih dni in po že zadnjič pojasnjeni metodi imajo taki kritični dnevi to žalostno lastnost, da prihajajo s pred- ter od-hajajo s povplivi, ki zadenejo tudi take kraje, ki so daleč oddaljeni od glavnega težišča izgre-dov kritičnega dne. Kdor je pazljivo zasledoval naše te na empirični podlagi sloneče vremenske pro-gnoze, zlasti od 16. t. m. dalje, se bo spomirjal, da smo, ko smo se poslovljali od „deževne vlade“ sv. Medarda, takoj opozarjali, da se nam bliža druga, nova serija vremenskih izgre-dov, ki nimajo s sv. Medardom ozir. njegovimi 40 dnevnimi pas-jimi dnevi prav nobene zveze. Prognoze od 17. ali 18. t. m. se je za naše kraje kaj hitro vresni-čilo. 19. julij je prinesel Kranjski, posebno jugo-vzhodni Dolenjski (Mokronog) neurje, kakoršnega še ne pomnijo. Ob enem pa smo že takrat in proti 22. julija opozarjali na kritičen dan 22. ju-lija z glavnim izvorom na daljnem jugozapadu. Pripomnili smo tudi, da bi bil ta dan po Falbovi teoriji kritičen dan le nižje vrste, da pa je pri-čakovati izgre-dov v večjem obsegu. In smo — žal — prav imeli. To pot se je — v tem smo tudi že razlagali — napovedani datum zapoznel za en dan. Ciklon, ki se je že 15. t. m. pojavil v zapadni francoski in se je pomikal v severovzhodno smer ter se v noči od 19.—20. julija razdelil, je pospešila pogoj za druge ciklone na jugu Alp in vsled nadaljnega procesa, ki ga tukaj ne more-mo obrazložiti, je prišlo do silovitega izbruha to pot v Zg. Italiji. Kdor se zanima za vremenske pojave, naj si dobro zapomni: **Vstrajni zapadni in jugozapadni vetrovi zlasti ob poletnem času in ki se javljajo pri nas s hudo vročino, soparnim ozrač-jem, kakor je bilo te dni, prinesejo redno vremenske izgrede s seboj.** Do katastrof pride ali na jugo-zapadu ali kot se je letos večkrat zgodilo, preko naših krajev v nasprotni smeri. Ob času takih vetrov naj nihče ne riskira izleta v visoke gore. En dan, mogoče tudi še drugi dan ostane še lepo, a zelo vetrovno, na planine pa se vleže plinasta soparica, znana pod nemškim izrazom „Höhen-rauch“. Taka soparica se je pojavila v petek, 22. julija, torej en dan pred vremensko katastrofo. Značilno za letošnje nevihte pa je, da skoro ve-nomer prevladuje zapadni in jugozapadni veter in da se mu zjutraj in zvečer protistavlja vzhodni, severo- ali jugovzhodni veter. Predznaki za take katastrofe so vidni že 2, ali vsaj 1 dan poprej. Začno se s finimi mrenicam podobnimi oblaki, pozneje vidimo po sinjem nebu že dolge lise, kot bi kdo s čopičem nalašč pomazal nebo z njimi. Večerna zarja pa je krvavo rdeča, solnce raz-siplja dolge, temnorjave pramene. V času kata-strofe v daljnih krajih vidimo pri nas čudno razdejane rujave lise med temnimi oblaki ter čutimo oni neznosni težki vzduh, ki nas pripravi do potenja, čeravno sicer ne nagiblje-mo k temu. Ti znaki so se videli in čutili tudi te dni.

## Dnevna kronika.

**v Jugoslovansko ume niško razstavo v Parizu** nameravajo prirediti l. 1912 jugoslovanski umet-niki, živeči v tem mestu. Razstava bo v Grand Pateju na Euzejskem t.g. Zadevne informacije daje že sedaj: Nikola Jeremić, slikar, Pariz, 3 Que Zit le Cour.

**v Razstava ruskih knjig in časopisov v Sofii** se je včeraj otvorila. Posetilo jo je 25 000 ljudi. Razstava, ki je od vse pomena in zanimiva, se prenese v Beograd, od tu pa v Zagreb. Če bi se v Ljubljani kdo gotrdil, bi nemara to razstavo priredili tudi v Ljubljani, kar bi bilo velikega pomena.

**Mandat odložil.** Dr. Jankiewicz, poslanec v bosanskem saboru, ki je po znani izjavi bi-kupa Šariča v saboru javil svoj izstop iz „Hrv. kat. Udruge“, je sedaj odložil svoj poslanski mandat.

v Kdor hoče podpirati misijone, naj plje. Na marijanskem kongresu v Solnogradu je neki pater razdal cenovnike za vino. V tem cenovniku se priporočajo vsem prijateljem misijonov različna afriška vina. Čisti dobiček je namenjen za podpiranje katoliških misijonov v Afriki. Na eni strani oznanjajo abstinenco, na drugi strani pa priporočajo, naj se vsak prijatelj misijonov vsaj enkrat na dan pošteno napije afriškega vina, da se bo misijonarjem „kšeft“ bolje obnesel.

v Bosanci se vračajo v domovino. Mohamedanci, ki so se v velikem številu izseljevali iz Bosne, so se sedaj jeli vračati. Te dni je prispelo pod vodstvom Rama Klonića nad 20 bosanskih emigrantov iz Carigrada v Beograd, odkoder so se nato odpotili v Bosno. Reveži so videli in se prepričali, da v tujini ni najti bratov in da je vendarle najbolje doma na rodni grudi sredi bratov po krvi in jeziku.

v „Središnja zadruga hrvatskih vinogradara“ je že začela poslovati in je od članov prijavljenih že nad 10.000 hl vina raznih letnikov v nakup v ceni od 24—100 K.

## Obrambni vestnik.

Račun o prejemkih in izdatkih ob priliki velike jubilejne veselice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani dne 3. julija 1910. Prejemki: 1. Vstopnina 4338 K 45 vin. 2. Paviljon, Trst 1883 K. 3. Paviljon, Gorica 700 K. 4. Paviljon, Šiška 519 K 64 vin. 5. Paviljon, Vič 319 K 63 vin. 6. Paviljon, Koroška 460 K 48 vin. 7. Paviljon, Savinska dolina in štajerska kolonija v Ljubljani (jestvine, pivo, vino, buteljke, šampanjec, sladščiće, cvetke) 1924 K 84 vin. 8. Paviljon, Celje-Prebold 100 K 14 vin. 9. Paviljon, Ljubljana, šentpeter 1359 K 01 vin. 10. Paviljon, Ljubljana, šentklavško, frančiškanski in šentjakobsko-trnovski i. s. 1. ga. dr. Tavčar (jestvine in drugo) 1218 K, 2. g. Lenasi (klobasice) 220 K 04 vin., 3. ga. Šubic (kavarna) 715 K 48 vin., 4. ga. dr. Bretl (šampanjec) 1270 K 40 vin., 5. ge. Lukan, Bregant, Šterk (pivo) 591 K 27 vin., 6. ga. Ružička (vino) 277 K 02 vin., 7. ga. Leskovic (jestvine 206 K 94 vin., 8. ga. Trstenjak (Kurnikove knjige in drugo) 348 K 63 vin., 9. ge. dr. Toplak, Bulovec, Pinter (cvetice) 524 K 50 vin., skupaj 5372 K 28 vin. 11. Paviljon, Novomesto 710 K. 12. Paviljon, Krško 439 K 12 vin. 13. Paviljon, Litija 370 K. 14. Paviljon, Ptuj 588 K 24 vin. 15. Paviljon, Ribnica od „suhe robe“ 276 K 20 vin. 16. Paviljon, Kamnik, ga. Anica, dr. Krantova in Zadnikova za planinske cvetke 131 K. 17. Sokol I. in „kamniški šnef“ 19 K 31 vin. 18. Sokol v Borovljah, od strelišča 24 K 30 vin. 19. Od plesa vstopnina 42 K 47 vin. 20. Dobiček od prodanih balončkov 8 K. 21. Vrtljak 80 K. 22. Inserati na kašipotu 300 K. 23. P. Magdič, tu od prodanih vezenic 57 K, skupaj 20 623 K 11 vin. Izdatki: godba, straža, delavci, stroški paviljonov, pijača, jestvine itd., skupaj 62 računov 8170 K 24 vin. Ostane torej od veselice čistega 12.452 K 87 vin. V Ljubljani, dne 3. julija 1910. Za veselice odsek: Franja dr. Tavčarjeva, Ivana Zupančičeva. Račun izdatkov je načelnicam paviljonov v družbeni pisarni na vpogled.

## Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

### RUMUNSKA KRALJICA OZDRAVI.

Bukarešta, 26. julija: Stanje rumunske kraljice Elizabete, katera je zbolela nevarno na slepiču, se obrača stalno na boljše.

### BOLGARSKO ČASOPISJE O RAZOROŽEVANJU V MACEDONIJI.

Carigrad, 26. julija: Turško časopisje je zelo neveljno zaradi stališča, katerega je zavzelo bolgarsko glede razoroževanja bolgarskega prebivalstva. Pravi, da je to vmešavanje v turške notranje zadeve, katerega ne sme trpeti.

### POTOVANJE BOLGARSKEGA KRALJA.

Pariz, 26. julija: Bolgarski kralj Ferdinand je zapustil Pariz in se odpeljal v Koburg na Nemškem.

### TATVINA V FAROVŽU.

Opava, 26. julija: V Vildgrubu so udrli tatje med večernico v župnišče in odnesli celo cerkveno premoženje v znesku 20 tisoč kron.

### IZ OGERSKGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 26. julija: Justični minister Szekely je vložil zakonski načrt o novem civilnopravdnem redu. Indemnitetna predloga se je pričela obravnavati v specialni debati. Prihodnji teden gre ogerski državni zbor na 5 tedenske počitnice.

### ČESKI AGRARCI O POGAJANJH ZA DELAZMOŽNOST ČESKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Praga, 26. julija: »Venkov« pravi, da vstrajajo Čehi na svojem stališču, da se nemška obstrukcija v češkem deželnem zboru ne sme z ničemer odkupiti.

### POLITIČNA KRIZA NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 26. julija: Ogerski uradni list je priobčil danes cesarjevo lastnoročno pismo, da ne vzame hanove demisijske na znanje.

Zagrebski  
**Franck**  
kot tovarniško znamko  
priporočujemo najboljši pridatek!  
kot priznana

### NEURJE NA OGERSKEM.

Budimpešta, 26. julija: V županiji Dees se je utrgal oblak in napravil veliko škodo. V nekaterih drugih okrajih so razdrli silni nalivi ceste; voda je odnesla mostove in poplavlila vasi. 25 ljudi je mrtvih.

### ZEPELIN SE NE PELJE V ISCHL.

Friedrichshafen, 26. julija: Vesti nekaterih berlinških listov, da misli pluti grof Zeppelin s svojim vodljivim zrakoplovom dne 18. avgusta v Išč, so popolnoma izmišljene.

### Tržne cene.

Dunaj, 25. julija. Borza za kmetijske pridelke. Poročila iz inozemstva niso prinesla danes nobene vspodbude. Niti v tendenci niti v ceni ni bilo posebnih sprememb.

Budimpešta, 25. julija. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'59, pšenica za april K 9'84, rž za oktober K 7'13, oves za oktober K 7'24, koruza za julij K 5'67, koruza za avgust K 5'64, koruza za maj K 5'68. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca medla, promet 20 tisoč met, stotov, pšenica v efektivu za 10 vin. cenejša, ostalo nespremenjeno. Termini spočetka trdni, kasneje vsled nakupov mirnejši. Vreme jako vreče.

Trst, 25. julija. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 41'50 do K 42'50 za dobavo K 32'25 do K 33'50. Tendenca stalna.

Praga, 25. julija. Sladkor. Surovi sladkor prompt K 34'80, nova kampanja K 26'45. Tendenca: mirna, vreme lepo.

Budimpešta, 25. julija. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 139—140, mlade težke 144—146, mlade srednje 142—145, mlade lahke 146—150 v kilogram. Zaloga 39.429 komadov.

Budimpešta, 25. julija. Mast. Svinjska mast 158—, namizna slanina 140—.

## Kje se dobro je?

Kjer znajo pravilno pripravljati izborne Pekatete. Receptno knjigo vsakomur zastonj pošilja Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici.

### Loterijske številke.

Gradec, dne 23. julija 1910: 54, 1, 61, 25, 21-  
Dunaj, " " " " 88, 83, 7, 5, 17.

# Poslovodja

za trgovino s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki v lepem trgu Spod. Štajerskega se išče. Nastop 15. oktobra t. l. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo tega lista. 480 301

# Izjava.

Podpisani Jože Erjavc preklicujem obdolžitve, ki sem jih izrekel o gosp. Francu Partu, lesnem trgovcu v Rečici ob Paki, ga prosim odpuščenja in se mu prisrčno zahvaljujem, da je od tožbe odstopil.

Jože Erjavc p. d. Ribar

482 1 lesni trgovec v Gorčah.

# Prodaja.

V „Slov. delavskem podpornem društvu“ v Celju (Grabem 7) se bo v soboto dne 30. t. m. še prodajalo: 1 miza, 8 naslonjal za steno, 3 zastori, 1 železna peč z okriljem, plinove cevi, omara za led, 2 para gantarjev, 3 sodi (polovnjaki), 1 lakonjca, 1 cev za vino, pipe, 1 vlak za vino, 1 pilkovlak, 80 buteljnih steklenic. — Lepa prilika.

# Učenca

poštenih starišev sprejme takoj

Josip Errath, trgovec v Mokronogu. 421 7-6

## Zahvala.

Povodom smrti naše ljube soproge, oziroma matere in babice

## Marije Rajšp roj. Baumgartner

nam je došlo od vseh strani mnogobrojno dokazov najiskrenejšega sočutja. Vsem tem izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Zahvaljujemo se pa tudi vsem, ki so v tako mnogo brojnem številu spremili pokojno na zadnjem potu iz Maribora v Sv. Jurij v Slov. gor. Posebno se zahvaljujemo častitemu gospodu župniku Šijancu od Sv. Jurja v Slov. gor., ki je vodil spreved, častitemu gospodu kaplanu Bosni od Sv. Jurja za v srce segajoče tolažilne besede ob odprtem grobu in vodstvu pevskega zbora, častitemu gospodu P. Valerijanu, ki je spremil pokojno na zadnjem potu iz Maribora v Sv. Jurij, gospodu državnemu in deželnemu poslancu Roškarcu, ki se je spreveda udeležil in dal v svoji kapelici zvoniti, ko se je spreved mimo pomikal, nadalje slavnemu učiteljstvu šentjurske šole, ki je polnoštevilno z vso šolsko mladino prišlo rajnki na mejo šentjurske fare nasproti, vrlemu šentjurskemu pevskega zboru za krasno petje v cerkvi in ob grobu, potem vsem vrlim šentjursčanom, ki so vkljub delavnemu dnevu v tako velikem številu pokazali pokojni zadnjo čast, ljubeznivima rodbinama Dolenc in Tašler v Mariboru, ki sta že povodom dolgotrajne bolezni in tudi spreveda izkazali obilo pomoči in sočutja, končno vsem bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili svoje sočutje ali z udeležbo pri sprevedu izkali pokojnici zadnjo čast.

V MARIBORU, dne 24. julija 1910.

Žalujoči ostali.

# Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih potrebščin, trgovskih knjig, na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek v Celju  
Graška cesta št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Tiskovine za vse urade.

177 88-42